

Kommunrevisionen

Falu kommun

2016-06-20

För yttrande:

Kommunstyrelsen
Omvårdnadsnämnden
Socialnämnden

För kännedom:

Kommunfullmäktige

Revisionsrapport – Uppföljande granskning av ”Granskning av hantering och ansökning av statliga ersättningar inom flyktingmottagandet”

På uppdrag av Falu kommuns revisorer har KPMG gjort en uppföljande granskning av hantering och ansökning av statliga ersättningar inom flyktingmottagandet.

I revisionsrapporten som bifogas framgår några väsentliga iakttagelser och rekommendationer. Vår förhoppning är att kommunstyrelsen och nämnderna snarast möjligt följer de lämnade rekommendationerna:

- Att socialnämnden säkerställer att återsökningar görs enligt den framtagna rutinen.
- Att socialförvaltningen och AIK förbättrar kommunikationen förvaltningen emellan gällande återsökningarna.
- Rekommendationen att kommunen ska ha en samlad kompetens och rutiner kring statsbidragen inom flyktingmottagandet, då det handlar om omfattande belopp, kvarstår.
- Att AIK genom sitt samordnaransvar arbetar aktivt med att säkerställa att verksamheterna har kännedom om vilka underlag som behövs för att kunna göra återsökningar.
- Rekommendationen att inkludera återsökningar i den interna kontrollen kvarstår för omvårdnadsnämnden.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen lämnar ett samordnat yttrande över bifogad revisionsrapport senast den 19 september 2016.

Med vänlig hälsning

Leif Bergh

Ordf. Kommunrevisionen

På uppdrag av kommunens revisorer

Magnus Larsson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

KPMG AB

cutting through complexity™

Falu kommun

Uppföljande granskning av:
”Granskning av hantering och ansökning av
statliga ersättningar inom flyktingmottagandet”

Revisionsrapport

Offentlig sektor
KPMG AB
13 juni 2016
Antal sidor: 12

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte och avgränsning	2
4.	Revisionskriterier	2
5.	Metod	2
6.	Projektorganisation	3
7.	Uppföljning av tidigare genomfört revisionsprojekt	3
7.1	Organisationen för återsökningar	4
7.1.1	Statliga intäkter	4
7.2	Utveckling av rutiner	5
7.2.1	Omvårdnadsnämnden	5
7.2.2	Socialnämnden	6
7.3	Samordningsfunktion	7
7.4	Intern kontrollplan	8
7.5	Slutsatser	9
7.6	Bedömning	10

1. Sammanfattning

KPMG har av revisorerna i Falukommun fått i uppdrag att göra en uppföljande granskning av en tidigare revisionsrapport gjord i juni 2014. Granskning som följts upp gäller hantering och ansökning av statliga ersättningar inom flyktingmottagandet i Falukommun. Falukommun har sedan den ursprungliga granskningen arbetat aktivt med att få till en fungerande verksamhet gällande återsökningar vilket vi bedömer positivt. Men det finns fortfarande åtgärder som inte har utförts enligt granskningens rekommendation.

Vid den ursprungliga granskningen gjordes bedömningen att Falukommun inte återsökte alla statsbidrag som man hade möjlighet till. Det fanns flera verksamheter inom omvårdnadsnämndens och socialnämndens ansvar där det inte gjordes återsökningar och inte tidigare gjorts heller. Detta bedömdes allvarligt. Utifrån det rekommenderades omvårdnadsnämnden och socialnämnden att utarbeta rutiner för hanteringen av de återsökningbara statsbidragen, ha en samlad kompetens och rutiner kring statsbidragen inom flyktingmottagandet samt att inkludera statliga ersättningar i nämndernas interna kontrollarbete.

Det finns framtagna övergripande dokumenterade rutiner gällande ansvaret i återsökningsprocessen av statliga ersättningar för arbetsmarknads- och integrationskontoret (AIK), omvårdnadsnämnden och socialnämnden. Rutinerna bedöms vara aktuella. Dock har rutinerna brustit i efterlevnad. Det handlar framför allt om överlämningen av uppgifter till samordnaren samt effektiviteten, där det finns olika uppfattningar mellan AIK och socialförvaltningen. Socialförvaltningen har under våren 2016 förstärkt med ytterligare en administratör för att hinna med arbetet och minska sårbarheten.

Falukommun har anställt en samordnare på AIK för att arbeta med återsökningar och ytterligare en rekrytering har gjorts. Idag finns ett samlat ansvar på förvaltningsnivå, vilket saknades vid den ursprungliga granskningen. Genom samordnaren finns rutiner och kompetens för AIK, omvårdnadsnämnden och socialnämnden. Barn- och utbildningsförvaltningen har sina rutiner. Men det finns fortfarande ingen som har ett samlat grepp om kommunens ekonomi för återsökningar.

Både kommunstyrelsen och socialnämnden har inkluderat återsökningar i sin interna kontroll vilket vi bedömer positivt. Omvårdnadsnämnden har inte inkluderat återsökningar i sin interna kontroll.

Våra rekommendationer:

- Att socialnämnden säkerställer att återsökningar görs enligt den framtagna rutinen.
- Att socialförvaltningen och AIK förbättrar kommunikation förvaltningarna emellan gällande återsökningarna.
- Rekommendationen att kommunen skulle ha en samlad kompetens och rutiner kring statsbidragen inom flyktingmottagandet, då det handlar om omfattande belopp, kvarstår.
- Att AIK genom sitt samordnars ansvar arbetar aktivt med att säkerställa att verksamheterna har kännedom om vilka underlag som behövs för att kunna göra återsökningar.

- Rekommendationen att inkludera återsökningar i den interna kontrollen kvarstår för omvårdnadsnämnden.

2. Bakgrund

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i Falu kommun fått i uppdrag att genomföra en uppföljande granskning av en tidigare revisionsrapport gjord i Falu kommun. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Rapporten det gäller är; granskning av hantering och ansökning av statliga ersättningar inom flyktingmottagandet vilken avrapporterades i juni 2014. Granskningsresultatet sammanställdes i revisionsrapport som, efter saklighetskontroll, överlämnades till kommunen för yttrande och åtgärder.

3. Syfte och avgränsning

Projektets syfte och mål har varit att bedöma om tillräckliga och utlovade åtgärder vidtagits för att eliminera de fel och brister vi kunnat konstatera i tidigare granskningar.

Projektet har avgränsats till att följa upp granskningen gällande statliga ersättningar inom flyktingmottagandet.

Granskningen avser kommunstyrelsen och eventuella nämnder som är involverade i flyktingmottagande i Falu kommun.

Samtliga intervjuade har getts möjlighet att faktagranska rapporten.

4. Revisionskriterier

Vi utgår från tidigare påpekanden, rekommendationer och förslag till åtgärder i genomförd revisionsrapport.

5. Metod

Granskningen har genomförts genom bland annat:

- Insamling och genomläsning av yttranden och därtill hörande dokument och planer som har betydelse för granskningens genomförande
- Förberedelser och intervjuer med ansvariga tjänstemän
 - Ekonomiassistent/samordnare, arbetsmarknads- integrations- och kompetensförvaltningen, AIK
 - Controller, arbetsmarknads- integrations- och kompetensförvaltningen, AIK
 - Förvaltningschef, arbetsmarknads- integrations- och kompetensförvaltningen, AIK
 - Socialchef, socialförvaltningen

- Analys och bedömning av resultat av insamlade yttranden, dokument, egna verifieringar och intervjuer
- Upprättande av skriftlig revisionsrapport

6. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Petra Ribba, kommunal revisor. Arbetet har letts av Magnus Larsson, certifierad kommunal yrkesrevisor samt kundansvarig Falu kommun och kvalitetssäkrats av Lena Forssell, certifierad kommunal yrkesrevisor.

7. Uppföljning av tidigare genomfört revisionsprojekt

På uppdrag av revisorerna i Falu kommun genomförde KPMG en granskning av hantering och ansökning av statliga ersättningar inom flyktingmottagandet år 2014. Syftet var att undersöka om det fanns tillförlitliga ruiner angående hanteringen av statliga medel från Migrationsverket samt om kommunen återsökt och erhållit de medel man har rätt till.

För kommunens del handlade schablonersättningar och återsökningar om stora summor varför säkra, ändamålsenliga rutiner bedömdes vara av stor vikt.

Organisatoriskt bedrevs den största verksamheten och arbetet med integration inom arbetsmarknads- och integrationskontoret, AIK. Det var här rutiner för fördelning av schablonbidragen m.m. gjordes. De olika förvaltningarna hade sedan eget ansvar för sina återsökningar. Det framkom att det saknades en samlad bild för kommunen och bedömning gjordes att kommunen skulle vinna på att ha ett samlat ansvar och kompetens.

Sammanfattningsvis gjordes bedömningen att Falu kommun inte återsökte alla statsbidrag som man hade möjlighet till. Det fanns flera verksamheter inom omvårdnadsnämndens och socialnämndens ansvar där det inte gjordes återsökningar och inte tidigare gjorts heller. Detta bedömdes allvarligt.

Utifrån revisionsrapporten pekades på följande utvecklingsområde:

- Omvårdnadsnämnden och socialnämnden rekommenderades att snarast utarbeta rutiner för hanteringen av de återsökningsbara statsbidragen inom respektive verksamhet.
- Det ansågs angeläget att kommunen skulle ha en samlad kompetens och rutiner kring statsbidragen inom flyktingmottagandet, då det handlade om omfattande belopp. Det är ett område där kontinuerligt regeländringar sker varför det är av vikt att kommunen upprätthåller en hög kompetens och aktualitet i frågorna.
- Statliga ersättningar för flyktingmottagandet borde inkluderas i nämndernas interna kontrollarbete.

Yttranden från kommunen utifrån revisionens rekommendationer:

Socialförvaltningen bemötte revisionsrapporten med en tjänsteskrivelse 2014-08-12. Man gjorde samma bedömning som KPMG att kommunen hade mycket att vinna på en samlad kompetens och utarbetade rutiner för återsökningar av statsbidrag. Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde

2014-08-27 att ge förslag till kommunstyrelsen att AIK fick i uppdrag att inrätta en samordningsfunktion för att i samarbete med omvårdnadsförvaltningen och socialförvaltningen återsöka medel inom flyktingmottagandet i Falu kommun.

Omvårdnadsförvaltningen bemötte revisionsrapporten med en tjänsteskrivelse 2014-08-22. Man hade omedelbart inlett en inventering av fall där det kunde vara aktuellt att ansöka om statsbidrag. Omvårdnadsnämnden beslutade tre punkter vid sitt sammanträde 2014-08-22; den första var att ge omvårdnadsförvaltningen i uppdrag att utarbete rutiner enligt granskningsrapportens förslag och redovisa dessa för omvårdnadsnämnden. Den andra var att tillföra en granskningspunkt i omvårdnadsförvaltningens internkontrollplan med kontroll av hur de framtagna rutinerna följdes. Den tredje beslutspunkten förordade att en samlad kompetens skulle finnas hos AIK.

AIK bemötte revisionsrapporten med en tjänsteskrivelse 2014-09-03. Förslaget var att ge arbetsmarknads- och integrationskontoret i uppdrag att i samarbete med omvårdnadsförvaltningen och socialförvaltningen inrätta en samordningsfunktion för återsökning av medel inom flyktingmottagandet i Falu kommun. Denna skulle återrapporteras till kommunstyrelsens allmänna utskott i slutet av 2014. Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade vid sitt sammanträde 2014-09-17 att gå i linje med tjänsteskrivelsen.

7.1 Organisationen för återsökningar

Kommunstyrelsen hade vid granskningstillfället det övergripande ansvaret för integrationen i kommunen. AIK hade ansvar för mottagande av ersättningar som kommunen erhöll utan ansökan. Övriga förvaltningar som har möjlighet att återsöka ersättningar har ansvar för detta. Idag har AIK fortsatt ansvar för mottagandet av ersättningar som kommunen erhåller utan ansökan.

Gällande kostnader som kommunen måste återsöka har AIK övertagit hanteringen från omvårdnadsförvaltningen och socialförvaltningen. AIK rekryterade en samordnare som började augusti 2014. Samordnaren har till uppgift att göra återsökningar för AIK, omvårdnadsförvaltningen och socialförvaltningen. AIK har rekryterat ytterligare en samordnare som kommer att börja juni 2016. Rekryteringen har gjorts för att säkerställa backup men även för att man ser att antalet nyanlända ökar framöver och en heltidstjänst inte räcker till för att hantera återsökningarna. De båda samordnarna kommer att arbeta med återsökningarna på en 75 % tjänst vardera. Samordnarnas uppdrag är framförallt att på ett effektivt och optimalt sätt hantera återsökningarna, men även sprida kunskap till de övriga förvaltningarna för att få information för att kunna göra återsökningarna.

Barn- och utbildningsförvaltningen som vid den ursprungliga granskningen bedömdes ha ändamålsenliga och fungerande rutiner har kvar sin verksamhet för återsökning i sin förvaltning.

7.1.1 Statliga intäkter

Vid den ursprungliga granskningen redovisade kommunen år 2013 totala statsbidragsintäkter till ca 31,2 mkr. Av dessa utgjorde 11,4 mkr schablonersättningar och 19,8 mkr avsåg återsökningsbara statsbidrag.

För år 2015 hade kommunen 58,7 mnkr i totala statsbidragsintäkter varav 16,9 avsåg schablonersättningar och 41,8 mnkr avsåg återsökningsbara statsbidrag.

7.2 Utveckling av rutiner

I ett yttrande från AIK 2014-09-03, framgick att man under hösten 2014 skulle inrätta en arbetsgrupp med syfte att ta fram rutiner för återsökningar. Arbetsgruppen skulle bestå av representanter från socialförvaltningen, omvårdnadsförvaltningen och skolkontoret.

Den skriftliga rutinen *rutiner för återsökning av statliga ersättningar för flyktingmottagning i Falu kommun 2015-01-01* togs fram av samordnaren med stöd av integrationsstrategen utifrån Borlänge kommuns dokumenterade rutin. I rutinen framgår vilka verksamheter som kan ha återsökningsbara kostnader, vilka ersättningar som betalas utan ansökan samt vilka ersättningar som måste återsökas. Efter varje ersättningstyp står en kortfattad beskrivning av den särskilda rutinen förutom för ersättningstypen gällande *ersättning för vissa särskilda kostnader*. Rutinen återrapporterades vid sammanträdet för kommunstyrelsens verksamhetsutskott 2015-02-17.

Rutinen ska enligt dokumentet revideras vid behov. Den reviderades 2016-02-17 till de gällande ersättningsbeloppen för 2016. Vid intervjuerna framkom att samordnaren kontinuerligt tittar på Migrationsverkets hemsida och anser sig vara uppdaterad avseende nyheter och förändringar. Rutinen ska kommunicera gällande regelverk och vara ett levande dokument. Efter revidering skickas rutinen till kontaktpersonerna på respektive förvaltning samt förvaltningscheferna. Det är respektive kontaktperson som ansvarar för att ha den senaste versionen.

Vid intervjuerna framkom att rutinen inte täcker förvaltningarnas behov fullt ut. De brister som finns gällande återsökningar av statliga ersättningar handlar om brister hos samtliga parter gällande förmedling av information, förankring och eget ansvar. AIK har inte informerat/missionerat till förvaltningarna i den grad som planerats och förvaltningarna brister i att ge underlag för återsökningarna då de upplevs ha bristande kunskap om vad som kan återsökas. Under hösten 2015 var det ett stort tryck på samtliga förvaltningar med det stora flyktingmottagandet som var i kommunen.

7.2.1 Omvårdnadsnämnden

Vid den ursprungliga granskningen framkom att omvårdnadsnämnden inte gjort några återsökningar av statliga ersättningar. Förvaltningen ansågs kunna återsöka särskilda kostnader för äldre, sjuka eller funktionshindrade samt bostadsanpassningsbidrag. Man rekommenderades att snarast utarbeta rutiner inom respektive verksamhet.

Vid intervjuerna framkom att det numera årligen görs återsökningar för äldre personer som är i behov av omvårdnad. Rutinen är dokumenterad¹ och det upplevs vara ett fungerande och bra samarbete mellan samordnare och kontaktperson på omvårdnadsförvaltningen.

¹ Rutiner för återsökning av statliga ersättningar för flyktingmottagning i Falu kommun, avsnitt 4.1

7.2.2 Socialnämnden

Vid den ursprungliga granskningen ansågs socialförvaltningen löpa risk att missa att ansöka vissa återsökningsbara kostnader då det inte fanns tydliga och fullt utvecklade rutiner för detta. Framförallt fanns det brister inom barn- och familjesektionen samt inom LSS-sektionen. Socialnämnden rekommenderades att snarast utarbeta rutiner inom respektive verksamhet.

Vid intervjuerna med AIK framkom att man genom samordnaren fått en samlad bild av socialförvaltningens möjlighet till återsökningar. Men det upplevs fortfarande finnas brister gällande insamlandet av uppgifter och effektiviteten av återsökningarna för socialförvaltningen.

Socialförvaltningen har sedan våren 2016 förstärkt administrationen för att verksamheten inte ska vara så sårbar och utifrån den kraftiga ökningen av ensamkommande barn. Detta för att hinna med handläggning, administration och återsökningar. Socialförvaltningen har två samordnare/handläggare för att samordna arbetet med återsökningarna samt vara kontaktpersoner till samordnaren på AIK. Ena handläggare blev sjukskriven under en längre period under våren, men är åter i tjänst och arbetar för att komma ikapp. Vid intervju med socialförvaltningen framkom att rutinen hos AIK har ändrats med vilka underlag som ska finnas, vilket har medfört att effektiviteten minskat. Denna syn delas inte av AIK.

De tidigare oklarheterna kring rutinen för återsökningar gällande **försörjningsstöd** har retts ut och återsökningar kommer att påbörjas inom kort enligt socialförvaltningen. Rutinen är dokumenterad dels i dokumentet² som samordnaren tagit fram och dels i försörjningsenhetens nyligen framtagna rutin för återsökningar³. Man avser även att komma igång med återsökningarna inom **LSS-sektionen** där man inte heller tidigare gjort återsökningar. Det finns dokumenterade rutiner⁴ för ansvaret för återsökningar. Vid intervjuerna framkom att det finns barn/underlag inom verksamheten att återsöka statliga ersättningar för. Socialförvaltningen uppger att de tagit fram rapporter där de identifierat personer som man ska pröva att återsöka inom kort. AIK har enligt socialförvaltningen inte velat ta emot dessa rapporter ännu, därför har inga återsökningar gjorts. Denna syn delas inte av AIK.

Barn- och familjesektionen hade till viss del brist på rutiner för att ha kontroll över alla nyanlända barn och ungdomar. Det görs återsökningar inom verksamheten. Vid intervjuerna framkom att det finns olika uppfattningar om huruvida det återsökts optimalt inom verksamheten. Enligt AIK finns en osäkerhet om det återsökts optimalt medan socialförvaltningen anser att det finns en mycket god kontroll på återsökningarna och att alla kända kostnader återsöks. Men det kan ta tid för handläggaren att få tillgång till olika avtal för familjehem och därtill hörande kostnader vilket gör att en viss eftersläpning kan uppstå för återsökandet. Det kan även finnas fördröjningar av fakturor från HVB-hem och konsulentstödda familjehem vilket även gör att det blir fördröjningar av underlag till AIK.

² Rutiner för återsökning av statliga ersättningar för flyktingmottagning i Falun kommun, avsnitt 4.2

³ Rutin återsökning Migrationsverket för försörjningsenheten

⁴ Rutiner för återsökning av statliga ersättningar för flyktingmottagning i Falun kommun, avsnitt 4.1

Ett annat problem härrör till sekretessen då det inte finns någon sekretessöverenskommelse mellan socialförvaltningen och AIK. Vid brister i det inskickade underlaget hör Migrationsverket av sig till samordnaren för vidare underlag. Underlagen finns hos respektive handläggare och det är en omfattande process att ta fram korrekta underlag. Det finns en effektiviseringsvinst med att samordnaren skulle ha en "tittfunktion" för att ta fram uppgifterna på egen hand.

Våra kommentarer

AIK har genom samordnaren tagit fram övergripande dokumenterade rutiner gällande ansvaret i återsökningsprocessen av statliga ersättningar för AIK, omvårdnadsnämnden och socialnämnden. Rutinerna bedöms vara aktuella.

Dock har rutinerna brustit i efterlevnad. Det handlar framför allt om överlämningen av uppgifter till samordnaren samt effektiviteten, där det finns olika uppfattningar mellan AIK och socialförvaltningen. Detta bedömer vi allvarligt då det finns återsökningar som kan göras som inte ännu har gjorts trots att det påtalats vid tidigare granskning. Socialnämnden har tagit fram skriftliga rutiner för återsökningar inom respektive verksamhet enligt rekommendationen, men det är svårt att uttala sig om rutinen fungerar då man ännu inte kommit igång med återsökningarna inom LSS och försörjningsstöd vilket vi finner anmärkningsvärt. Vi rekommenderar att socialnämnden säkerställer att återsökningar görs enligt den framtagna rutinen

Generellt finns ett behov av att öka informationen och kommunikationen mellan AIK och socialförvaltningen för att få till en optimalt fungerande rutin. Vi rekommenderar att socialförvaltningen och AIK förbättrar sin kommunikation förvaltningarna emellan gällande återsökningarna.

Den skriftliga rutinen för återsökningar bör kompletteras med en kortfattad rutin även för återsökning för vissa särskilda kostnader.

7.3 Samordningsfunktion

Revisionen ansåg att Falun kommun skulle ha en samlad kompetens och rutiner kring statsbidragen inom flyktingmottagandet. Det ansågs inte finnas en helhetsbild över ekonomin kring flyktingmottagandet i Falun kommun. Arbetet skulle kunna göras på respektive förvaltning men en gemensam kompetens med kunskap om regelverket för statsbidrag, som ständigt förändras, skulle vara av godo. Bedömningen delades av samtliga förvaltningar och nämnder enligt yttranden och beslut tagna hösten 2014. Vid återrapportering till kommunstyrelsens verksamhetsutskott 2015-02-17 framkom att AIK anställt en samordnare för uppdraget.

Vid intervjuerna framkom att det fortfarande inte finns ett samlat grepp om kommunens ekonomi för återsökningar. AIK har uppskattningsvis kontroll på 90-95 % av de statliga intäkterna genom samordnaren för AIK, socialförvaltningen och omvårdnadsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningen har ansvar för sina återsökningar. Det finns inget uttalat ansvar för samordnaren att delge barn- och utbildningsförvaltningen information gällande regeländringar eller vice versa.

Dock informerar samordnaren barn- och utbildningsförvaltningen om regeländringar som även påverkar deras förvaltning utifrån ett koncernperspektiv.

För att hålla sig au jour med regelverket har samordnaren eget ansvar att delta på Migrationsverkets utbildningar och seminarier. Detta görs flera gånger om året. Samordnaren har även deltagit på några av PWC:s utbildningar inom statliga ersättningar. Deltar även vid migrationsverkets och länsstyrelsens informationsträffar. Samordnaren har kontakt med Migrationsverket, verksamhetsansvariga inom området för integration, kontaktpersoner för respektive förvaltning samt gruppledarna för HVB-hemmen, för att kunna hålla koll på in och utflyttningar.

Med den gjorda nyrekryteringen ser AIK en större möjlighet att arbeta mer utåtriktat framöver. Uppdraget att informera och missionera om återsökningar har blivit bortprioriterat och intervjuerna påtalar att man inte lyckats helt. Genom att arbeta mer med att sprida information anser AIK att de kan bli mer effektiva i sin återsökningsprocess.

Våra kommentarer

Vi ser positivt till att kommunen har anställt en samordnare för att arbeta med återsökningar samt att ytterligare rekrytering gjorts. Idag finns ett samlat ansvar på förvaltningsnivå, vilket saknades vid den ursprungliga granskningen. Genom samordnaren finns rutiner och kompetens för AIK, omvårdnadsnämnden och socialnämnden. Barn- och utbildningsförvaltningen har sina rutiner. Men det finns fortfarande ingen som har ett samlat grepp om kommunens ekonomi för återsökningar. Rekommendationen att kommunen skulle ha en samlad kompetens och rutiner kring statsbidragen inom flyktingmottagandet, då det handlar om omfattande belopp, kvarstår.

Vi bedömer att kommunen via samordnaren upprätthåller en hög kompetens och aktualitet i frågorna. Samordnaren deltar på utbildningar och arbetar aktivt med att hålla sig au jour med regelverket. De brister som finns gäller att man inte får ut informationen till de som tar fram uppgifterna för återsökningarna. Vi ser positivt till att man har anställt en person till som kommer att arbeta med återsökningar och på så sätt kan man verkställa sina planer om att arbeta mer aktivt med att få ut information om återsökningar. Vi rekommenderar i linje med det att man arbetar mer aktivt med information och säkerställer att handläggarna som ansvarar att ta fram uppgifterna till återsökningarna har vetskap om vilka uppgifter som ska tas fram.

Återsökningar av statsbidrag är ett område där kontinuerligt regeländringar sker varför det är av vikt att kommunen upprätthåller en hög kompetens och aktualitet i frågorna.

7.4 Intern kontrollplan

Vid den ursprungliga granskningen konstaterades att återsökning av statliga ersättningar inte inkluderats i nämndernas interna kontrollarbete.

- **Kommunstyrelsen har inkluderat återsökningar** i sin interna kontroll.

2015 inkluderades *samordnad återsökning från migrationsverket* i den interna kontrollplanen. Kontrollmomentet var utebliven ersättning från migrationsverket där det skulle kontrolleras om det fanns rutiner för information om återsökningar och om de följdes. Kontroll skulle ske kvartalsvis

av enhetschef integration samt administrativ chef och rapporteras till ledningsgrupp och internkontrollsamordnaren i november samma år.

Vid uppföljning av den interna kontrollen i november 2015 konstaterades enligt dokumentet *Internkontrollrapport 2015* att rutin fanns och delvis följdes. Den uppdateras en gång om året. Informationen till övriga förvaltningar hade, på grund av resursbrist, till en del inte fullföljts. En del problem med återsökningsunderlag hade funnits under året samt att det saknades back-up. Rapporten behandlades i AIK:s ledningsgrupp 2015-11-09.

2016 har man som förslag att inkludera *organisation av återsökning från migrationsverket*. Kontrollmomentet är utebliven ersättning från migrationsverket där det ska kontrolleras att rutiner för återsökning finns och är dokumenterade. Detta ska följas upp två gånger under året, april och oktober och rapporteras till ledningsgrupp och internkontrollsamordnaren i november. Beslut om internkontrollplanen tas i kommunstyrelsens verkställande utskott 23 maj 2016.

- **Socialnämnden** har inkluderat återsökningar i sin interna kontroll.

Socialnämnden beslutade 2014-12-17 om internkontrollplan för 2015. Man inkluderade kontrollmomentet; att en bra rutin finns som säkerställer att såväl personer som kostnader som ligger till grund för återsökningen från Migrationsverket är kända av förvaltningen. Vid uppföljningen konstaterades rutinen för återsökning ändrades hela tiden eftersom kunskapen om vad som kan återsökas ökar successivt. Detta i kombination med att volymerna ökar gjorde att osäkerheten t.ex. om vilka underlag som behövdes inför varje återsökningstillfälle var högst osäker.

Beslut om socialnämndens interna kontrollplan för år 2016 togs i december 2015. För år 2016 inkluderades verksamhet/processen *återsökning av ekonomiska medel från Migrationsverket* i den interna kontrollplanen. Kontrollmomentet är risk att kostnader som ligger till grund för återsökningen inte är kända av förvaltningen. Controller är den som ansvarar för kontrollen. Det ska kontrolleras med en genomgång av återsökningsrutinen varje återsökningsomgång fyra gånger varje år som rapporteras till ledningsgrupp samt internkontrollsamordnare i november.

- **Omvårdnadsnämnden** har inte inkluderat återsökningar i sin interna kontroll.

Trots omvårdnadsnämndens beslut 2014-08-27 att tillföra en granskningspunkt i omvårdnadsförvaltningens internkontrollplan, kontroll av hur de framtagna rutinerna följs, har återsökningar inte inkluderats i den interna kontrollen

Våra kommentarer

Både kommunstyrelsen och socialnämnden har inkluderat återsökningar i sin interna kontroll vilket vi bedömer positivt. Rekommendationen att inkludera återsökningar i den interna kontrollen kvarstår för omvårdnadsnämnden.

7.5 Slutsatser

Falu kommun har sedan den ursprungliga granskningen arbetat aktivt med att få till en fungerande verksamhet gällande återsökningar vilket vi bedömer positivt. Samtliga nämnder var eniga om att det fanns ett behov av en samordnare och en sådan anställdes. Dock kvarstår att ha en samlad bild över hela kommunen gällande statsbidragen. Förvaltningarna/nämnderna måste även säkerställa att

de framtagna rutinerna efterlevs. Det finns tydliga brister i efterlevnad framförallt gällande socialförvaltningen. Vidare behöver omvårdnadsnämnden inkludera återsökningar i den interna kontrollplanen såsom kommunstyrelsen och socialnämnden har gjort.

7.6 Bedömning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om tillräckliga och utlovade åtgärder vidtagits för att eliminera de fel och brister vi kunnat konstatera i tidigare granskningar:

Har omvårdnadsnämnden och socialnämnden utarbetat rutiner för hantering av de återsökningsbara statsbidragen inom respektive verksamhet? Vår bedömning är att det finns utarbetade dokumenterade rutiner för omvårdnadsnämnden och socialnämnden och de är aktuella. Rutinerna brister dock i efterlevnad. Det finns fortfarande brister både gällande rutinen, insamlandet av uppgifter och effektiviteten. Detta bedömer vi allvarligt då det finns återsökningar som kan göras som inte har gjorts.

Finns en samlad kompetens och rutiner kring statsbidragen inom flyktingmottagandet? Det är av stor vikt att kommunen upprätthåller en hög kompetens och aktualitet i frågorna. Vår bedömning är att det inte finns en samlad kompetens hos Falun kommun gällande statsbidragen. Det finns ett samlat ansvar på förvaltningsnivå. Vår rekommendation att kommunen ska ha en samlad kompetens och rutiner kring statsbidragen kvarstår.

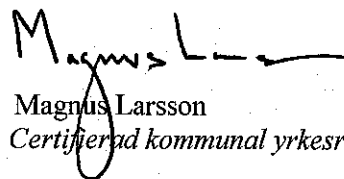
Vår bedömning är att kommunen via samordnaren upprätthåller en hög kompetens och aktualitet i frågorna. Däremot brister man i informationsöverföringen mellan samordnare och de som tar fram uppgifterna till återsökningarna. Vi rekommenderar att man arbetar mer aktivt med information och säkerställer att handläggarna som ansvarar att ta fram uppgifterna till återsökningarna har vetskap om vilka uppgifter som ska tas fram.

Ingår statliga ersättningar för flyktingmottagandet i nämndernas interna kontrollarbete? Vår bedömning är att man delvis uppfyllt rekommendationen då både kommunstyrelsen och socialnämnden har inkluderat återsökningar i den interna kontrollen. Rekommendationen att inkludera återsökningar i den interna kontrollen kvarstår för omvårdnadsnämnden.

KPMG, dag som ovan

Petra Ribba
Kommunal revisor

Magnus Larsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor